

אוצר הנפש

* **	🕯️🕯️	📍
18:16	17:03	י-ם
18:18	17:18	ת"א
18:17	17:09	חיפה
18:19	17:21	ב"ש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הסיפור

אוצר הפרשה

החסידי הראשון שעלה לארץ

רבי גרשון אברהם מקיטוב, גיסו של הבעל שם טוב הקדוש הסתלק בכ"ה אדר א' תקכ"א. הוא עלה לארץ בשנת תק"ז. עליה זו נחשבה כעליית החסידים הראשונה מחו"ל, והנכיחה בצורה משמעותית את תנועת החסידות בארץ ישראל.

כשרבי גרשון עלה לארץ עוד בחיי הבעל שם טוב, מורו ורבו – הוא היה החסיד הראשון. השני היה הסבא של רבי נחמן מברסלב, רבי נחמן מהורודנקה, שרצה גם לעלות ואמרו לו מן השמים שיעקר השכינה נמצאת אצל הבעל שם טוב, ולכן חיכה – הספיק לעלות ולחזור – עד פטירתו.

כל מטרת עליית החסידים לארץ זה בשליחות, לעורר רחמים רבים על עם ישראל להחשת הגאולה. גם לחלוצים שעלו לארץ יש זכות, אבל אין להשוות למסירות נפש של ראשוני

כל מטרת עליית החסידים לארץ, זה בשליחות, לעורר רחמים רבים על עם ישראל להחשת הגאולה

החסידים, שבאו כשלא היה פה כלום. זה הדבר הראשון שלומדים מרבי גרשון מקיטוב, המסירות נפש על העליה לארץ.

כמו שיש מסירות נפש לעלות לארץ, כך צריך מסירות נפש על גירוש הערבים מן הארץ. גרשון מלשון גירוש. הדבר הראשון שבידינו לעשות, ובמיוחד מי שגר בעיר העתיקה, זה לא להתעסק אתם. לא לקנות מהם או למכור להם. חז"ל דורשים "אחד היה אברהם" שכל העולם מעבר אחד והוא מצד שני, אפילו אם רבנים לא אומרים כך. כשרבי שמעון יצא מן המערה הדבר הראשון שעשה זה לטהר את העיר טבריה. גם היום, כשנכנסים לארץ – יציאה מן המערה היא הכניסה למציאות, לארץ – הדבר הראשון זה לטהר אותה. הערבים הם הטומאה וצריך לנקות אותה. יש מסורת מרבי דוד מלעלוב שמשיח לא יוכל לישון אפילו לילה אחד בירושלים עד שיטהר את כל הטומאה מבין החומות.

(כינוסי ילדים – כ"ג אדר, מתוך "סיפורי צדיקים")

סודן של הנשמות האבודות

בתחילת פרשת פקודי נותן משה רבינו דין וחשבון על הכסף שניתן למשכן. כל אחד מישראל נתן מחצית השקל (מטבע בסף), וכיון שהיו 603,550 אנשים, הרי ישנם 301,775 שקלים. כל 3,000 שקלים הם כיכר בסף, וכך היו מאה ככרות שלמים, "וַיְהִי מִאֵת כֶּכֶר הַכֶּסֶף לְצִקָּת אֶת אֲדָנֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אֲדָנֵי הַפְּרִכֶּת מֵאֵת אֲדָנִים לְמֵאֵת הַכֶּכֶר כֶּכֶר לְאֶדָן". ומה נעשה בשאר? "וְאֵת הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת וַחֲמִשָּׁה וּשְׁבַעִים עָשָׂה וַיֹּם לְעִמּוּדִים וְצִפָּה רְאִשֵׁיהֶם וַחֲשַׁק אֹתָם".

והנה חז"ל אומרים שמשה רבינו שכח בהתחלה מה נעשה ב-1775 השקלים הנותרים! עד שהקב"ה האיר את עיניו וראה שמהם נעשו הווים לעמודים. מה משמעות הדבר?

יש ששים ריבוא נשמות כלליות בעם ישראל (הנחלקות לפרטים נוספים). לכל נשמה האות שלה בתורה, כמו ברמז: ישראל ראשי תבות יש ששים ריבוא אותיות לתורה. כל הנשמות חקוקות על לבו של משה רבינו, נותן התורה, שנשמתו כוללת את כולם. אבל יש נשמות שהן 'שאריות', נשמות ירודות כאלה שאין להן אות בתורה! אלו 3,550 העודפים על 600,000 בפקודי העדה. לכן משה רבינו לא 'רואה' אותם בהתחלה, לא זוכר מה נעשה בכספם – נראה שאין להם חלק בכלל ישראל!

אבל דווקא בנשמות הנשכחות הללו גנוז סוד הגאולה. מי שלכאורה אין לו אות בתורה, אין לו קשר גלוי עם התורה וכמעט הולך לאיבוד – הוא יכול להפוך לבעל-התשובה הגדול ביותר. בדרך כלל, הקשר שלנו לה' עובר דרך התורה, כמו שכתוב בזוהר "ישראל מתקשרים בתורה והתורה מתקשרת בקדוש-ברוך-הוא". אבל יש עוד קשר נסתר, קשר ישיר בין ישראל לקב"ה. אותן נשמות אבודות כביכול, שאין להן עבשיו קשר גלוי לתורה, יכולות לגלות את הקשר הישיר לקב"ה.

הנשמות הללו הן "זוי העמודים" – ואו החיבור המחברת את ישראל לקב"ה והמחברת את ישראל זה לזה. וגם ואו ההיפוך של בעלי התשובה מאהבה שהופכים את כל העבירות לזכויות ומביאים את הגאולה.

(משיעור ה' תשרי תשע"ה)

אוצר השו"ת

אוצר קצו

שפלות אמיתית – נותנת תשוקה להתעלות

שאלה: כשמדברים על צדק וטוב, החסרונות שלי והיתרונות של החברה, אז אני מזלזלת בעצמי ומעריכה רק את החברה?

תשובה: יש שפלות ויש שפלות. שפלות ללמוד מהי שפלות אמיתית, שאדם יראה את החסרונות שלו וזה לא יביא אותו לידי עצבות או שום מדה רעה, אלא רק להיפך, שזה יתן לו תשוקה להתקדם. **צריך להיות בשפלות, אבל שפלות כזו הנותנת שאיפה להתעלות בקדש.** זו השפלות של דוד המלך – הוא הכי בשפלות והוא גם הכי שמח, עד כדי כך שהוא "בדחנא דמלכא", הבדחן של המלך העליון, של ה'. על זה כתוב "ויספו ענוים בהו' שמחה" – מי שהכי ענו, הכי בשפלות, מוסיף כל הזמן שמחה בה'.

תפלה היא ביטוי האמונה שלנו. אנחנו מאמינים שה' משגיח, ה' מקשיב. **צריך להתבונן באמונה שה' כאן, הוא מקשיב לי, הוא אבא טוב, לראות בחיים שלי השגחה פרטית – ואז זה מעורר אותי, שאם יש לי בעיה יש כתובת אחת, הקב"ה, לבקש ממנו. צריך להתבונן הרבה בהשגחה פרטית ולחזק את האמונה שה' נמצא איתי.** שיש עם מי לדבר אם האדם מרגיש שאין עם מי לדבר ודאי שלא בא לו להתפלל. צריך להרגיש שה' הוא משהו שחי וקים בחיים שלי. אם יש משפט אחד שאומרים בכוונה, גם אם השאר לא כל כך בכוונה – המשפט האחד שבכוונה מרים את הכל.

צריך להרגיש שה' הוא משהו שחי וקים בחיים שלי. אם יש משפט אחד שאומרים בכוונה, גם אם השאר לא כל כך בכוונה – המשפט האחד שבכוונה מרים את הכל.

(משיעור י' שבט ע"ו)

אוצר הפתגם

יש לקבל את היסורים בשמחה. ברגע שאדם מקבל באמת את יסוריו הכל חולף.

'מקבל' אמתי

בהרבה ספרי חסידות כתוב שהכח של המשיח והכח להביא את המשיח הוא כח התפלה. זו גם אחת הסבות שכתוב שנשים צדקניות יביאו את המשיח, כי כח הנשים הוא כח התפלה בעוד הכח של הגברים הוא יותר כח לימוד התורה. **צריך ללמוד איך להתפלל חזק.** כח האשה הוא להיות 'מקבל', כלי קיבול. התפלה היא הרגשה שאין לי משהו משלי והכל ניתן לי מלמעלה. בתפלה צריך להרגיש שלא מגיע לי שום דבר, הכל הוא מתנת חנם מה'. המקבל יכול להתפלל, ואשה היא מקבלת. גם לאיש יש כלי קיבול, כי יש התכללות. גם לאיש יש צד נשי וכח להתפלל, וגם לאשה יש צד גברי וכח ללמוד תורה, במיוחד בדור שלנו. **הכח של התפלה הוא הכח להיות מקבל, להכיר שהכל בא מלמעלה, וה' מתאהב במקבל אמתי ונותן לו כל מה שהוא שואל.**

(משיעור כ"ד מנחם-אב ע"ו)

אוצר הרמז

"הרוצה שיתקיימו נכסיו – יטע בהם אדר"

יש מאמר חז"ל מפורסם במסכת ביצה – **"אמר רבי יוחנן משום רבי אלעזר ברבי שמעון"**. רבי יוחנן הוא האמורא העיקרי של תלמוד ירושלמי, תורת ארץ ישראל. **רבי יוחנן בגימטריא פורים,** והוא אומר זאת בשם רבי אלעזר ברבי שמעון, תנא גדול כמה דורות לפניו. רבי אלעזר הוא בנו של רשב"י, אם כן יש כאן ודאי איזה מטען עמוק, סודי, קבלי. מה הוא אמר? **"הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהם אדר"**. אם אתה רוצה שהנכסים, בפשט הכוונה קרקעות, יתקיימו בידיך – שתהיה חזקה, גם כשתסע למדינת הים ידעו שהם שלך – צריך לנטוע בהם אדר.

מהו אדר? הפירוש הפשוט – **עץ אדיר וחזק.** המלה "אדר" קרובה למלה "אָרְז". המדקדקים אומרים ש-אדר כמו אדר (בחילוף ד-ז), לשון "האל המאזרני חיל ויתן תמים דרכי", וכשמחליפים את סדר האותיות מקבלים ארז. ארז הוא העץ הכי גדול ואדיר וקוראים לו גם אדר.

אדיר הוא גם כינוי בחז"ל למשיח. כך רב נחמן, מגדולי אמוראי בבל, דרש על עצמו שראוי להיות משיח והביא כהוכחה את הפסוק "והיה אדירו ממנו". **בחדש אדר צריך לקיים את הפסוק "יגדיל תורה ויאדיר" – צריך להגדיל את התורה, להרבות בתורה, מתוך שמחה, "מרבין בשמחה". מה פירוש "ויאדיר" כמו הביטוי של הרבי "תורת משיח" – צריך ללמוד תורה שתקרב ותזרז את ביאת המשיח, זהו "ויאדיר", מלשון "והיה אדירו ממנו", שהולך על מלך המשיח.**

כדי להוכיח את המאמר "הרוצה שיתקיימו נכסיו יטע בהם אדר" מביאים חז"ל פסוק ידוע בתהלים – "כמו שנאמר 'אדיר במרום הוי'". אם כן, זהו פסוק מיוחד שצריך לקיים בחדש אדר. (משיעור אור ל-ל' שבט תשפ"א)